

Fernando López: "Necessitem simplificar la vida per ser feliços"

El que passa a milers de quilòmetres de casa nostra té a veure amb el nostre estil de vida. Ens ho recorda el missioner jesuïta canari Fernando López, integrant d'un equip itinerant que recorre l'Amazones acompanyant els pobles indígenes en la defensa dels seus drets

LARA BONILLA | Actualitzada el 08/07/2014 00:00

Tot i els anys que fa que és a l'Amazones, Fernando López (Santa Cruz de la Palma), de 53 anys, no ha perdut el seu particular deix canari.

Parla amb passió de l'Amèrica Llatina, on va arribar fa trenta anys seguint el seu compromís social. Des de fa més de setze anys defensa des de la selva amazònica els drets de les comunitats indígenes.

A la seva primera missió, al Paraguai, hi va arribar com a laic després d'estudiar físiques a Sevilla, on hi tenia la xicoteta.

Els cinc anys de festeig van ser fonamentals i la meva vocació missionera es va construir amb ella. Ens plantejàvem anar de voluntaris a l'Àfrica un cop casats, però quan ens preguntàvem per quant de temps jo sentia que era un projecte de vida. I hauria sigut una irresponsabilitat que jo assumís dona i fills amb aquesta opció de vida. Ella em va ajudar a entendre el que significa estimar i, amb dolor, què significa la renúncia.

Ja com a jesuïta, l'any 1998 s'incorpora a la missió de l'Amazones, on comença un procés d'adaptació.

El primer desafiament va ser la desacceleració interna. L'estressar-se per desacceleració. Em vaig haver de desconstruir per entrar en les dinàmiques indígenes, que van a un altre ritme. Ells dediquen tres o quatre hores a fer activitats productives i després es dediquen a jugar amb els nens, a fer artesania, a ballar... A viure, que no és poca

cosa! I aquí tota la vida esprems de sol a sol i, al final, no ens enduem res a l'altre món. Ens hem de qüestionar algunes coses que ens presenten com el paradigma de la felicitat.

La crisi pot ser l'excusa per fer-ho?

Beneïda crisi, perquè amb totes les coses bones que Occident ha aportat, en alguna ens hem equivocat. Hem tocat fons, i no només econòmicament, sinó també amb el projecte de vida i de planeta, que l'hem posat en perill. Si aquí no canviem la lògica de consum, l'Amazones i els seus pobles seguiran sent depredats. Una selva sense l'altra no tenen solució. Ens hem d'ajudar. La desforestació, els problemes petrolífers i econòmics de l'Amazones, els indígenes assassinats... són també el nostre problema. Cada cop que un poble indígena desapareix, la humanitat s'empobreix.

Formem part d'un tot.

Hem de prendre consciència que les empreses que hi ha allà hi són per sustentar el model de vida d'aquí, i que els indis estan fent la guerra allà per preservar el planeta. Perquè si l'Amazones es desforesta, l'equilibri sistèmic del planeta està en perill. Formem part d'un tot però cadascú viu a la seva bombolla, com si fóssim éssers independents de l'aigua que bevem o de l'aire que respirem. Hem perdut la connexió i la vida només és possible si cuidem la casa gran, i això els indígenes ho tenen molt present.

Aquí l'ecologia és limita a reciclar vidre i paper.

Sempre poso la imatge d'una dona indígena amb el seu fill alletant una cria de senglar. El primer cop que ho vaig veure, al Paraguai, vaig pensar: "Que en són de salvatges!" Ara m'adono que el salvatge sóc jo. És impressionant el sentit de connexió i reciprocitat amb el medi que els pobles indígenes tenen. No talen dos arbres si només en necessiten un. I nosaltres hem trencat aquest sentit de reciprocitat. Ens hem embriagat amb la part tècnica i hem mercantilitzat i deshumanitzat les relacions humanes. Als pobles indígenes els costa entendre que hi arribin les empreses i allà on hi ha arbres hi vegin diners, on hi ha aigua hi vegin diners...

Aquí ens hem acomodat.

Quan vinc d'allà percebo aquí una paràlisi social. No pot ser que només una part del món empenyi. Com explica Boaventura de Sousa, si volem universalitzar l'estil de vida dels EUA i Europa necessitarem tres planetes, i sobren dues terceres parts de la humanitat, i això és inviable. Una segona dinàmica possible és que hi hagués una guerra o un desastre natural, però això seria terrible. I la tercera dinàmica, que és per la qual jo aposto, és prendre consciència que ens necessitem tots i que cal un paradigma més auster. Necessitem simplificar la vida per ser feliços. I per fer-ho cal que l'ecologia sigui el referent en qualsevol projecte polític, econòmic i cultural, i no com ara, que mana la dictadura del capital. El Papa està preparant una encíclica sobre ecologia i seria molt significatiu que es pogués llançar des de l'Amazones.

Vostè ve d'una experiència eclesial llatinoamericana molt diferent, suposo, de l'europea.

Tinc la impressió que l'Església a Europa viu acomodada i instal·lada, com la mateixa societat. L'experiència amb els pobles indígenes ha sigut un despertar en la meva pròpia experiència de Déu. Jo també estic desconstruint la meva imatge de Déu i construint-ne una altra a partir dels processos xamànics. He tingut experiències espirituals molt significatives: tres dins de l'espai cristià i una dins de l'espai xamànic. I és la que m'ha fet connectar cor amb raó. I mai cap indi m'ha intentat convertir, no són colonitzadors.

I l'Església catòlica encara ho és?

Estem avançant però hi ha de tot. Hem de ser humils i reconèixer que ens hem equivocat. Ens ha tocat amansar els indis i blanquejar-los perquè després arribi el sistema a civilitzar-los, que és deshumanitzar-los. I hem de reconèixer aquest pecat, aquest error històric. I s'està fent. És admirable la quantitat de religiosos i laics assassinats a l'Amèrica Llatina per, com diu Pere Casaldàliga, plantar-se i assumir les causes i conseqüències dels indis. Hi ha una dimensió política del compromís espiritual i ecològic.